

သုခ သုခ

နှင်း

ထုတ်ဝေသူ၏ အမှာ စာ

ဆရာကြီးဦးသုခ ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးများကို စုစည်းထုတ်
ဝေခဲ့သော စာအုပ်များ အနေဖြင့်

၁-ဓမ္မရသ အလှမျိုးစုံ စာမျိုးစုံ

၂-ဓမ္မကထာ စာပဒေသာ

၃-သုတ ရသ ဓမ္မစာစုံ ဟူ၍ ၃ အုပ် တိုင်ခဲ့ပါပြီ။

အထက်ပါစာအုပ် ၃ အုပ် အနက် ‘ဓမ္မရသ အလှမျိုးစုံ စာမျိုးစုံ’နှင့် ‘
သုတ ရသ ဓမ္မစာစုံ’ တို့ ကို ပါရမီစာပေက ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ။

ယင်းစာအုပ် ၃အုပ်တွင် မပါဝင်ခဲ့သော ဆရာကြီးဦးသုခ၏ ဆောင်း
ပါးများကိုစုဆောင်းခဲ့ရာ ပြန်လည်တွေ့ရှိသမျှ ဆောင်းပါးများ ထဲမှ ဆ
ရာကြီးဦးသုခကိုယ်တိုင်စိစစ်ရွေးချယ်ပေးသော ဆောင်းပါး ၁၆ ပုဒ်ကို
ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြပါသည်။ ။

ယင်းဆောင်းပါးများ အနက် အချို့မှာ အိုးဝေဂျာနယ်၊ သွေးသောက်၊
ငွေတာရီ၊ မြဝတီ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းတို့ ၌ ပါရှိခဲ့ပြီး အချို့မှာ မည်သည့်စာန
ယ်ဇင်းတွင် မှ မဖော်ပြရသေးဟု ယူဆရသည့် လက်ရေး မူ၊ လက်နှိပ်စ
က်မူများမှ ရရှိကြောင်း အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။ ။

ပါရမီစာပေ

ပြည်တော်ပြန်ဘုရား

ဤတစ်ခါ စာပေဟောပြန်ရန် သွားရမည်က ဇလွန်မြို့။

ဇလွန်ဟု ဆိုကတည်းက ‘ပြန်တော်ပြန်ဘုရား’သမိုင်းကို ပိုးတဝါးသ တိရလိုက်သည်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က ကြားဖူးထားသည် မှာ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်တို့ တိုက်ခိုက် သိမ်းယူကြစဉ်က ဇလွန်မြို့သူမြို့သားများ ကိုးကွယ်ထားသော

ကြေးဆင်းတုကိုယ်တော်ကြီးကို အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်ကသယ်ယူသွားသည် ။ အင်္ဂလန်ရောက်တော့ အမြောက် ကျည်ဆန်လုပ်ရန် ဖိုထိုး၍ အရည်ကျိုကြရာ အရည်မပျော်ဘဲ ဖိုကြီးသာ ပေါက်ကွဲ၍ အလုပ်သမားများ မရှုမလှ သေကြသည်။ ။ ညတိုင်းလည်း ရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူးသည်။ ။ အင်္ဂလိပ်များက မကျေနပ်၍ နောက်တစ်ခါ အရည် ကျိုကြပြန်ရာတွင် ယခင်ကလိုပင် အရည်ကျိုသည့်ဖိုကွဲ၍ သေပွဲဝင်ကြရပြန်သဖြင့် ကြောက်ရွံ့ထိတ် လန့်ကာ ယူလာခဲ့ရင်းနေရာ ဇလွန်မြို့သို့ ပြန်ပို့ကြရသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ‘ပြည်တော်ပြန်ဘုရား’ဟု ဘွဲ့တော်သတ်မှတ်ကြသည်။ ။

ထိုဆင်းတုတော်ကြီး၏ ဓမ္မခဏ်တွင် အဓိကရ ဘုရားရှိခိုးဂါထာ ပါရှိသည် ဟု ဆို၏။ ဓမ္မခဏ် ဆိုသည် မှာ ဓမ္မခဏ္ဍာ = ရသေ့ရဟန်းများ အခင်းပြု၍ ထိုင်ကြသည့်သားရေဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ။ ဂါထာတော်ကား ဤသို့ ဖြစ်၏။

‘ဣတိပိ ပိဏ္ဏကတယံ၊ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တံ၊ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ အဋ္ဌဂိ

ကော မေဂါ၊ စတုပဌာနံ၊ သဗ္ဗဿဏန္ဒော၊ သဟဿ သူရိယော၊ သြောင်း
နမော မေတ္တာနံ၊ ရာဇဘယံ စောရဘယံ၊ ဥဒကဘယံ အဂ္ဂိဘယံ၊ သတ္တ
ဘယံ သဗ္ဗဘယံ၊ ဇေယျာဇယတုမင်္ဂလံ၊ အနိစ္စံ သင်္ခတံ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နံ၊
ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ၊ နိရောဓဓမ္မံ ခမတိ’

ဤဂါထာကို အမြဲရွတ်လျှင် အန္တရာယ်ကင်းသည် ၊ ဘေးရှင်းသည် ၊
ဘီလူး မိစ္ဆာသရဲတစ္ဆေ တို့ ကို နိုင်သည် ဟု ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က လူ
ကြီးမိဘများက နှုတ်ရအကျက်ခိုင်းသည် ။ ရပ်ရွာ တွင် ရောဂါကပ်ဆိုး
များ ချောက်ချားသည့်အခါ စုပေါင်း၍ ရွတ်ကြသည် ။ စက္ကူတွင် ရေး၍
အိမ်တံ ခါးမှာ ကပ်ကြသည် ။

ကျက်လတ်မှ ဆိုလျှင် မအူပင်၊ ညောင်တုန်း၊ ဓနုဖြူ၊ ဟင်္သာတ
မြို့များ နှင့် တိုက်ရိုက်ကူး သန်းသွားလာနိုင်သည့်တိုင် ဓနုဖြူနှင့် ဟင်္သာ
တာအကြားရှိ ဇလွန်မြို့ကို မရောက်ခဲ့ဖူးပါချေ။

လွန်ခဲ့သော ၁၃.၁၂.၈၁ နေ့မှာ မှ စာပေဟောပြောပွဲ ကျေးဇူးကြောင့်
ရောက်၍ အဆိုပါ ‘ပြည်တော်ပြန်’ဘုရား ကိုယ်တော်ကို ဖူးရသည် ။

မန္တလေးမြို့မဟာမြတ်မုနိပုံတော်ဖြစ်၍ ဉာဏ်တော် ၃ တောင်ခန့်မျှ
ရှိမည်ထင်သည် ။ မျက်နှာ တော်မှာ ကြည်လင်ရွှန်းပ သပ္ပာယ်တော်မူလှ
သည် ။ သက်ရှိလှုပ်ရှား နှုတ်ခမ်းတော်ဟ၍ တရားဓမ္မ ဟောတော်မူ
တော့မည်လား ထင်ရသည် ။ ထို့ထက် သိသာအောင်ပြောမည်ဆိုလျှင် ‘
လူနှင့်တူလှ’ပါ ဘိသည် ။ ကျောက်ဆင်းတု ကြေးဆင်းတု ဗုဒ္ဓ ရုပ်တု
တော် အများ အပြားဖူးခဲ့ရပါပြီ။ အရုပ်သွန်းထု ပြုလုပ်ထားသည် နှင့်အ
ညီ အရုပ်မျက်နှာတော်ပုံတူများ လှ၍ လှပချောမွေ့ရှိပါလျှင်လည်း အရ
ပ်ချော အရုပ်လှ လှနေကြပြန်ပါသည် ။ ပညာတော်၊ မေတ္တာတော်၊ ကရု
ဏာတော်၊ ဥပမိ ပေါ်လွင်ထင်ရှား ဖူးနိုင်ရန်မှာ လွယ်လိမ့်မည် မထင်ပါ။

‘ပြည်တော်ပြန်’ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မှာ မူ ပြီးတော်မူသည် ဟု မပြောသာ သော နှုတ်ခမ်းတော်တွင် ပြီးရိပ်သန်းရုံမျှသန်း၍ မျက်လွှာတော်ချကာ ဖလသမာပတ်ဝင်စားနေတော်မူပုံဖြစ်သည်။ တစ်နည်း ဆိုရလျှင် ဖူးလို က်သည် နှင့် ‘ထူးတော့ထူးသည်’ဟု ပြောရမည်သာဖြစ်သည်။

မျက်နှာတော်မှ လွဲလျှင် တစ်ကိုယ်တော်လုံးရွှေချထားသည် မှာ အ ဆုပ်လိုက်ဖြစ်သည်။ ရင်ဘတ်တော်၌ မိုးမောက်လွန်းနေသည်။ ကျွန် တော်တို့ ဟောပြောပွဲအဖွဲ့ကပင် ကိုယ်စီကိုယ်၌ ရွှေ သင်္ကန်းကပ်ပါသေး သည်။

ဂန္ဓကုဋိတိုက်ကိုဖွင့်ပေး၍ နီးနီးကပ်ကပ် ကြည်ညိုခွင့်ရပါသည်။ အ နီးကပ်၍ ဖူးရသည့်အခါ ရုပ်ရှင်တော်၏ ဝိသေသကို ကြက်သီးဖိမ့်မျှခံ စားရပြန်သည်။ ဓမ္မဇာတိဂါထာတော်ကို ရှာဖွေကြည့်ရာ နေရာအနှံ့ ရွှေ ပိန်းချထားခြင်းကြောင့် မတွေ့နိုင်တော့။ ရွှေအပါးဆုံးနေရာပင်လျှင် တစ်ပဲထုလောက် ရှိပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင် သာဟတ္ထိက ရွှေပြားကပ်လှူနိုင်ပါသည် ဟု ခွင့်ပေးသော်လည်း ပလ္လင်ပေါ်သို့ မတက်ရက် မတက်ဝံ့သောကြောင့် ဂေါပကဆရာတော်ကြီးသို့သာ အပ်၍ ကြည်ညိုရ သည်။ ပုံတော်နှင့် သမိုင်းကို ရချင်ကြသည်။

ထိုအတွင်း ဆရာမြတ်ထန်နှင့် သိဟောင်းကျွမ်းဟောင်း ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဆိုသည်။

‘ဗိုလ်မှူး၊ သူများ မမြင်ဖူးတာကြည့်ချင်ရင် ကျွန်တော်နှင့် လိုက်ခဲ့’

ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ဦးဆောင်၍ ဆရာမြတ်ထန်နှင့်အတူ ဂန္ဓကုဋိတိုက် အတွင်းသို့ ဝင်သွားကြပြန် သည်။ ပလ္လင်တော်အနောက်ဘက်ရှိ လှေကားဖြင့်တက်၍ သူတို့ ၏ တစ်ရပ်နှင့်ညီနေသောမျက်နှာ တော်ကို

စာကြည့်မှန်ဘီလူးဖြင့် အနီးကပ်ကြည့်နေကြသည် ။ မျက်ဝန်းတော်တ ခိုကို ဆရာမြတ်ထန် အား ညွှန်ပြ၍ သေသေချာချာကြည့်စေသည် ။

‘တွေ့လား တွေ့လား’ဟု ထိုပုဂ္ဂိုလ်က မေးသည့်အခါ ဆရာမြတ်ထန် က ‘တွေ့တယ် တွေ့ တယ်’ဟု နှစ်ယောက်စလုံးကဆိုကြသည် ၊ အတိုင် အဖောက်ဖြစ်နေကြသည် ၊ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မနေနိုင်တော့သဖြင့် သူတို့ နှစ်ယောက်အနားသို့ တက်ရောက်သွားသည် ။

‘ဆရာကြည့်စမ်းပါ။ အောက်မျက်ခမ်းတော်မှာ ပန်းပွင့်သေးသေးက လေးတွေ မြုပ်ထားတယ်’ဟု မှန်ဘီလူးကိုလည်း ကျွန်တော့်ကိုပေးသည် ။ စက္ခုန္တရဖြင့် မျက်လွှာတော်ချထားသည့် အောက်မျက်ရစ်တော်ကို မှန် ဘီလူး အား အနီးအဝေး ချိန်၍ ပြတ်သားထင်ရှားအောင် ပြုပြီးကြည့်လို က်သည့်အခါ ဆန်ကျိုးခန့်ပမာဏ ရှိသော အရောင်တောက်ပနေသည့်ချ ရားပွင့် (ခရေပွင့်)ကလေးလို သဏ္ဌာန်ကိုတွေ့ရသည် ။

‘တစ်ပွင့် နှစ်ပွင့် သုံးပွင့် လေးပွင့် ငါးပွင့်’

လက်ျာမျက်ရစ်တွင် လည်း ငါးပွင့်၊ လက်ဝဲမျက်ရစ်တော်တွင် လည်း ငါးပွင့်၊ ထို့အပြင် ကြေး သားပေါ်၌ မြုပ်ထားခြင်းမဟုတ်၊ မှန်ဘီလူးကို ဘယ်ယိမ်းညာယိမ်း ယိမ်း၍ ကြည့်သည့်နေရာကို လိုက်ပါရွေ့လျားနေ သလိုမြင်ရသည် ။ ကျွန်တော်က ဂေါပကပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆရာမြတ်ထန်ကို ပြောပြ၍ မှန်ဘီလူးဖြင့် ပြန်၍ တဖန်ကြည့်ကြစေသည် ။

‘ဟုတ်တယ်ဆရာ ဟုတ်တယ်ဆရာ’ဟု ဝမ်းသာအားရ ပြိုင်တူပြောကြသည် ။

‘အဲဒါ ဆရာ ဘယ်လိုထင်သလဲ’ဟု ဂေါပကပုဂ္ဂိုလ်က မေးသည် ။

‘ဆရာတော်ဘုရားကော အဲဒါကိုဖူးရမှာ ပေါ့’

‘ကျွန်တော်တို့ နှင့် မျက်နှာသစ်တော်ရေကပ်ပြီး ရောင်တော်ဖွင့်နေ ကျမို့ ဖူးရတာပေါ့’

‘ဆရာတော်ဘုရားက ဘယ်လိုအမိန့်ရှိတော်မူသလဲ’

‘ဒီကိုယ်တော်ကြီးကို သွန်းလုပ်ပူဇော်ကြကတည်းက ရှိနေလိမ့်မယ် လို့ ထင်သတဲ့ ’

‘ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်၊ ဓမ္မခဏ်ဂါထာတော်ကြီးကိုဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က ရေး သားထွင်းထုပူဇော်ခဲ့သ လဲ’

‘ခင်ကြီးပျော်ဆရာတော်ကြီး၏ ဆရာ ခင်ကြီးပြောင်က ရေးခဲ့တယ် လို့ သမိုင်းမှာ ရှိသတဲ့ ’

‘ဒါဖြင့် အဲသည် ဆရာတော်ကြီးက အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူခဲ့တာ ဖြစ်စ ရာရှိပါတယ်၊ ကြေးသား မှာ ထွင်းမြှုပ်ထားတာ မဟုတ်တာကိုတော့ ဆ ရာတို့ အမြင်ပဲလေ’

‘မျက်ရစ်တော်တစ်ဖက်မှာ ငါးပွင့်စီအညီအမျှဖြစ်နေကြတာကို ဆ ရာဘယ်လိုယူဆမလဲ’

‘ကျွန်တော်ဧကန်ဧကပြောနိုင်စွမ်းမရှိပါဘူး၊ ကျွန်တော်က မှတ်စုသ မားမို့ ရွှေတောင်မြို့ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ‘အစိန္တေ ယျဘုရားရှိခိုး’မှာ ပါတာတော့ သတိရမိပါတယ်’

‘ဘယ်လိုပါလဲ’

‘ဝေးနီးစကြဝဠာ၊ သမန္တာရပ်၊ လောကဓာတ်တို့ ကို၊ ထုတ်ခပ်ထင်ထ င်၊ ရှုမြင်တော်မူနိုင် သော၊ ပဿာဒစက္ခု၊ ဉာဏစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သမန္တစက္ခုတည်းဟူသော မျက်စိတော်ငါးလုံး ဖြင့် အဆုံးမဲ့မြင်တော်မူပြီးထသော’

‘ဆရာပြောတာ ယုတ္တိရှိပါတယ်’

‘ဆရာတော်ကြီးများကိုလဲ လျှောက်ထားကြည့်ဖို့ ကောင်းပါတယ်’

ဘုရားမှ အပြန် ကျွန်တော်တို့ ပုံတော်ကားတစ်ချပ်စီနှင့် သမိုင်းတစ်အုပ်စီ ရခဲ့ကြသည်။ ။

‘ဓညဝတီ ရခိုင်ပြည်ကြီးရှင် ဘုရင်စန္ဒသူရိယမင်းသည် မြတ်စွာ ဘုရားသခင်သက်တော် ထင်ရှားရှိတော့မူ၍ ဓညဝတီပြည်ကြီးသို့ ဒေသစာ ရီကြွချီတော်မူစဉ်က မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်ပွား ပထမ-မဟာမြတ်မုနိ၊ ဒုတိယ-ရှင်ကျော်၊ တတိယ-ရွှေဘုံသာ၊ စတုတ္ထ-မာရ်အောင်မြင်ဘုရားများကို အစဉ်အတိုင်းသွန်းပြုပူဇော်တော်မူခဲ့သည်။’

ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ သည် အစဉ်အတိုင်း ဉာဏ်တော်အဆင့်ဆင့် ငယ်တော်မူကြ၍ မာရ် အောင်မြင်ဘုရားကိုယ်တော်မှာ ဓမ္မခဏ်တော်အလွတ် နှစ်တောင် ဆယ်လက်မ ရှိသည်။ ။ ဓမ္မခဏ်နှင့် တကွ သုံးတောင်တစ်လက်မရှိသည်။ ။ ကြေးအချိန် ၆၆၆ ပိဿာနှင့် ၆ ကျပ်သား ရှိသည်။ ။ မဟာ မြတ်မုနိကိုယ်တော်ကြီး၏ လက်ယာတော်ရံဖြစ်သည်။ ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၆ ခုနှစ်တွင် အမရပူရ ရွှေနန်းရှင် ဘိုးတော်ဘုရား၏ သားတော် အိမ်ရှေ့မင်း က မဟာမြတ်မုနိနှင့်တကွ အဆိုပါဘုရားများကို ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ။

အမရပူရရွှေမြို့တော်ကြီး၏ နန်းတော်ဦး၌ ရွှေပြဿာဒ်တော်ကြီးဖြင့် တည်ထားလျက် ဘိုး တော်မင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ ဘကြီးတော်မင်း၊ ကုန်းဘောင်မင်း၊ ပုဂံမင်း၊ မင်းတုန်းမင်း၊ ကနောင်မင်း တို့ အဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ ။ ထိုစဉ်က မင်းတုန်းနှင့်ကနောင်တို့ မှာ အိမ်နိမ့်စံများသာ ရှိကြသေးသည်။ ။

ဇလွန်မြို့စားအတွင်းဝန်သတိုးမင်းကြီး မဟာမင်းလှနောရထာက ဇလွန်မြို့သူကြီးခန့်ထားသော ဦးရွှေပွင့်သည် ပုဂံမင်းမိဖုရားကြီး၏ ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်သည်။ ဇလွန်မြို့သူမြို့သားများက စုဆောင်းလှူဒါန်းသော ရတနာများဖြင့် မာရ်အောင်မြင်ဘုရားကဲ့သို့ ပုံတော်တူ တစ်ဆူသွန်းလောင်းခွင့်ရအောင် အမရပူရ မိဖုရားထံခွင့်တောင်း၍ သွန်းထု နေစဉ်ပင် ဗြိတိသျှတို့က အောက်မြန်မာပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူစပြုနေသည်။

ထိုအခါဦးရွှေပွင့်အား တိုင်းပြည်အခြေအနေအရ ဇလွန်မြို့သို့ အရေးတကြီးပြန်လွှတ်ရာ နန်းဦးတွင် ကိုးကွယ်ထားသော မာရ်အောင်မြင်ဘုရားကို တပါတည်းပင့်ဆောင်ရပါစေကြောင်း မိဖုရားအား အသနားခံသည်။ ထိုစဉ်က ပုဂံမင်းကို မင်းတုန်းမင်းနှင့် ကနောင်မင်းသားများက ထောင်လွှားပုန်ကန်နေကြပြီဖြစ်ရာ ဦးရွှေပွင့်၏ အလိုကို လိုက်လျော၍ ဇလွန်မြို့ကိုသာ အရေးတကြီး ပြန်လည်ထိန်းချုပ်နိုင်စေရန် မာရ်အောင်မြင်ဘုရားကို ပင့်ဆောင်ခွင့်ပြုလိုက်ရလေသည်။

ဤသို့နှင့်ဇလွန်မြို့သို့ မာရ်အောင်မြင်ဘုရား ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ရသည်။

၁၂၁၄ ခုနှစ်တွင် ပုဂံမင်းနန်းကျ၍ မင်းတုန်းမင်း နန်းတက်ဝင်သည်။ ထိုနှစ်တွင် အောက်မြန်မာပြည်ကို အင်္ဂလိပ်တို့က သိမ်းသည်။ ထိုအခါအမြို့မြို့အရပ်ရပ်ရှိ ကြေးဆင်းတုများ၊ ကြေးပရိဘောဂများ၊ ကြေးပစ္စည်းများကို ကြေးပိုက်ဆံသွန်းလုပ်ရန်ဆို၍ တွေ့သမျှ သိမ်းယူရာ ဆိုပါမာရ်အောင်မြင်ကိုယ်တော်ကြီးသည်လည်း ၁၂၁၇ ခုနှစ်တွင် ဘုံဘေမြို့သို့ ပါသွားရသည်။

ဘုံဘေမြို့ရှိဒေါင်ထဲတွင် ကိုယ်တော်ကြီးက ပစ္စလက္ခတ်ထားသည့်

အခါ အရှေ့အရပ်သို့သာ မျက်နှာတော်မူလျက်သားရှိသည် ။ အရည်ကျိုရန် တူကြီးများ ဖြင့် ထုရိုက်ချိုးဖဲ့၍ မရ၊ တစ်စွန်းတစ်စ မျှ ကျိုးပဲ ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ ထိုအခါ ဆင်းတုတော်အတိုင်း အရည်ကျိုသည့် ဖိုကြီးထဲသို့ သွင်း၍ မီးပြင်းတိုက်ကာ ထိုးကြသည် ။ ဖိုကြီးများ ပေါက်ကွဲ၍ လူအများ အသက်ဆုံးကြရသည် ။ ဖိုကြီးများ ၏ ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး နောက်ထပ်တစ်ဖန်ထိုးကြပြန်သည် ။ မျက်နှာတော် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်မျှ မပျက်မစီးဘဲ ဖိုကွဲ၍ သာ သေကြရပြန်သည် ။ ညတိုင်း ညတိုင်း ရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူး လေ့ရှိရာ စုန်းတောက်စားသည် ၊ သရဲတစ္ဆေစီးနေသည် ဟူ၍ မည်သူမျှ မတို့ မထိခံ့အောင်ဖြစ်နေလေ သည် ။ ဤသို့ဖြင့် မလျော်ကန်မလျောက်ပတ်သောအရပ်၌ ကာလကြာမြင့်စွာ စံနေတော်မူရသည် ။

ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးသည် အင်္ဂလန်တွင် ရာဇဘိသေက ခံယူပြီးသည့်နောက် အိန္ဒိယပြည် ဒေလီမြို့သို့ အိန္ဒိယအင်ပိုင်ယာ ဘုရင်မကြီးအဖြစ် ဘိသိက်ခံ၍ ဒါဘာပွဲကြီးကျင်းပရန်ရောက်ခဲ့ သည် ။ ထိုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက ကြေးဆင်းတုကြီးတစ်ဆူကို ညွှန်ပြ၍ မြန်မာပြည်သို့ အမြန်ဆုံး ပြန်ပို့ရန် တိုက်တွန်းသောဟူ၏။ ထိုအခြင်းအရာကား နေ့စဉ်ညဆက် အိပ်မက်မြင်နေခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအခါဘုရင်မကြီးက မြန်မာပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူခဲ့သော စစ်ဗိုလ် ‘ဆာဂျွန်အပ်’အား ခေါ်ယူစစ်မေးတော်မူပြီး ထိုဆင်းတုတော်ကြီးအား ယူဆောင်ခဲ့သည့်နေရာဌာနသို့ အမြန်ဆုံးပြန် လည် ပို့ဆောင်ပေးရန် အမိန့်ရှိသည် ။

၁၂၁၉ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပင့်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း မြို့ အမှတ်မှား၍ ဟင်္သာတနှင့်လွန်မြို့ အကြား သဲသောင်ကြီးပေါ်တွင် ချထားခဲ့တော့သ

ည် ။ ထို့ကြောင့် ဟင်္သာတမြို့သားနှင့် ဇလွန်မြို့ သားတို့ ကိုယ့်ဘုရား သူ
ဘုရား အငြင်းအခုံဖြစ်ပွားကြလေရာ မူလဝေယျာဝစ္စပြုတော်မူခဲ့ရသော
'ဆရာတော်ဦးဖြူ'က ဓမ္မဇာတိတော်ပါ ဂါထာကိုရွတ်ဆိုသက်သေပြုပြသ
ည့်အခါမှ ဇလွန်မြို့က အနိုင်ရ၍ ယနေ့ထက်တိုင် ကိုးကွယ်နိုင်ကြလေ
သည် ။

ထို့ကြောင့် မူလဘွဲ့တော်ရင်း 'မာရ်အောင်မြင်'မှ သည် 'ပြည်တော်ပြ
န်ဘုရားကြီး'ဟူ၍ ကျော်ကြားတော်မူရလေသတည်း။

ဓမ္မဇာတိဂါထာတော်အနက် -

'ပိဋကတ္ထယံ= ပိဋကတ်သုံးပုံသည် ၊ ဣတိပိ ဣမိနာစ ကာရဏေန=
ဤသို့ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ၊ အနိ
စ္စံ=အနိစ္စမည်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာစကာရဏေန=ဤ သို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြ
င်းတို့ သည် မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းသဘော
ရှိသောအကြောင်းကြောင့်လည်း ၊ ဒုက္ခံ= ဒုက္ခမည်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာစ
ကာရဏေန=ဤသို့မိမိအလိုသို့ မလိုက်ခြင်း သဘောရှိသော
အကြောင်းကြောင့်လည်း ၊ အနတ္တံ=အနတ္တမည်၏။

သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂီ=ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်သည် လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဂိ
ကော=အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိ သော၊ မေဂ္ဂါ=မဂ်သည် လည်းကောင်း၊ စတုပဋ္ဌာနံ=
အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ အတ္ထိ ပစ္စည်းဟူ သော လေးပါးသော ကမ္မပ
ဋ္ဌာန်းသည် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဿ=အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို၊
ဣန္ဒြေ-ဣဿရော=အစိုးရတော်မူသော

မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ သဟဿသူရိယော- သဟဿရံတိ သူ
ရိယော=ရောင်ခြည်တစ်ထောင်အလင်းကိုဆောင်သော နေမင်းသည် လ
ည်းကောင်း၊ ဣတိပိ ဣမိနာစကာရဏေန=ဤသို့ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းစ

သော သဘောရှိသောအကြောင်းကြောင့် လည်း ၊ အနိစ္စံ=အနိစ္စမည်၏။
ဒုက္ခံ=ဒုက္ခမည်၏။ အနတ္တံ=အနတ္တမည်၏။

ဪဝေါ ပုတ္တမာနံ=အထူးသဖြင့် မြတ်တော်မူကုန်သော၊ မေတ္တာနံ=
မဟာမေတ္တာအရှင်ဖြစ် တော်မူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ အား၊
နမော=ရှိခိုးပါ၏။

ဧတေသံ=ထိုမေတ္တာအရှင်ဖြစ်တော်မူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ ၏ ၊
အာနုဘာဝေန=မေတ္တာတော် အာနုဘော်အားဖြင့်၊ ရာဇဘယံ=မင်းဘေး
ကိုလည်းကောင်း၊ စောရဘယံ=ခိုးသူဘေးကိုလည်း ကောင်း၊ ဥဒကဘ
ယံ=ရေဘေးကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိဘယံ=မီးဘေးကိုလည်းကောင်း၊ သ
တ္တဘယံ= ဓားလက်နက်ဘေးကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဘယံ=အလုံးစုံ
သောဘေးကိုလည်းကောင်း၊ ဇေယျော= အောင်မြင်နိုင်သည် ။
ဟောတု=ဖြစ်ပါစေသတည်း။

မင်္ဂလံ-ကုသိုလ်မင်္ဂလာဟူသမျှသည် ၊ ဇယတု=အောင်မြင်နိုင်သည်
ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နံ-အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ ဖြစ်သော
အကျိုးတရားသည် ၊ သင်္ခတံ-ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော
အကြောင်းတရားလေးပါးတို့ သည် ပေါင်းကာပြုပြင်အပ်သည် ဖြစ်၍ ၊
အနိစ္စံ=အမြဲ မရှိ၊ ခယဓမ္မံ=ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ=ပျက်ခြင်းသ
ဘောရှိ၏။

တဿော=ထို့ကြောင့်၊ ဝိရာဂဓမ္မံ=ရာဂကင်းခြင်းသဘောရှိသော၊ နိရော
ဓ ဓမ္မံ=ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပဏ္ဍိတော=ပညာရှိအ
ပေါင်းသည် ။ ခမတိ=နှစ်သက်မြတ်နိုးတော်မူပါ၏ ဘုရား။’

ဤကား ဇလွန်မြို့သား ဆရာဦးမောင်ရှင်းရေးသား၍ ၊ (မူပိုင်) ဦးလှ
ထွန်းကျော်က ဇလွန် ပဒေသာပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည့်

‘ပြည်တော်ပြန်ဘုရားသမိုင်း’စာအုပ်မှ အကျဉ်းချုံး၍ တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

ဇလွန်မြို့တွင် ဧည့်ခံပြုစုလိုက်ကြသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း သုံးရပ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ၊ စာပေလုပ်သားများ ၊ စာဆိုတော်နေ့ဖြစ်မြောက်ရေးအမှုဆောင်များ ၊ စာပေမြတ်နိုးသူများ နှင့်တကွ မြို့သူမြို့သားများကို ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါကြောင်း ဆရာညိုထွန်း၊ ဆရာမြတ်ထန်၊ ဆရာ ကြပ်ကလေး၊ ဆရာမကြီး စောမုံညင်း နှင့်အတူ ဤဆောင်းပါးဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ရပါသည်။ ။

*